



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Reelika Soe
reelika@tsenter.ee

Teie 16.09.2024

Meie 11.10.2024 nr 2.3-8/24/2341-2

Vastus pöördumisele

Olete pöördunud Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) poole seoses tagasiside küsimisega, et saada infot digitaalse lahenduse kasutajate kasutajakogemuse kohta. Soovita muuhulgas teada, kas peate selleks taotlema eetikakomitee luba.

Vastan kõigepealt eetikakomitee loa taotlemisega seotud küsimusele. Seaduses märgitud juhtudel on vaja taotleda uuringute läbiviimiseks luba. Vastav luba tuleb taotleda kas teadusvaldkonna eetikakomiteelt või AKI käest. AKI luba on vaja taotleda, kui asutus viib läbi poliitikakujundamise uuringu. Eetikakomitee luba vaja taotleda, kui läbi viiakse teadusuuringut eriliigiliste isikuandmetega.¹ Eelduslikult ei töötle te eriliigilisi isikuandmeid. **Küll aga tuleks eetikakomiteelt loa taotlemise küsimuses suhelda otse eetikakomiteega.** Seda seetõttu, et AKI saab selgitada isikuandmete töötlemisega seotud küsimusi, küll aga võib lastega seotud uuringute/küsimustike osas veel teisi eetilisi küsimusi, mida saab hinnata eetikakomitee.

Taolise tagasiside küsimise näol ei ole aga tegemist poliitikakujundamise uuringuga ja selleks ei pea taotlema AKI luba. Küll aga tuleb eristada seda, kas tegemist on tõeliselt anonüümse küsimustikuga või on vastajad kuidagi tuvastatavad. Anonüümitud andmeid ei loeta isikuandmete kaitse üldmääruse² tähenduses isikuandmeteks.

Anonüümne on teave, mis ei ole seotud tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga, või mis on muudetud anonüümseks sellisel viisil, et isikut ei ole võimalik tuvastada. **Seega peab anonüümses küsitluses välistama kõik isiku otsest või kaudset tuvastamist võimaldava.** Isiku tuvastatavuse kindlakstegemisel tuleks arvesse võtta kõiki vahendeid, mida isiku otseseks või kaudseks tuvastamiseks mõistliku tõenäosusega võib kasutada, näiteks teiste hulgast esiletoomine. Selleks et teha kindlaks, kas füüsilise isiku tuvastamiseks võetakse mõistliku tõenäosusega meetmeid, tuleks arvestada kõiki objektiivseid tegureid, näiteks tuvastamise maksumus ja selleks vajalik aeg, võttes arvesse nii andmete töötlemise ajal kättesaadavat tehnoloogiat kui ka tehnoloogilisi arenguid.³

Kuivõrd hetkel selgitate, et lastelt tagasiside küsimine on anonüümne ning ei too eraldi välja, kas küsimustik on Teie hinnangul anonüümne ka täiskasvanute puhul, siis selgitan et olukorras kus tegemist ei ole täielikult anonüümse küsimustikuga ja vastajat on võimalik otseselt või kaudselt tuvastada, siis peab järgima ka kõiki andmekaitse põhimõtteid ja reegleid. Soovitan nende kohta lähemalt lugeda [siit](#). Üheks õiguslikuks aluseks tagasiside küsimustiku puhul saaks olla tõepoolest

¹ Täpsemalt on võimalik lugeda uuringutes isikuandmete töötlemise kohta siit:

<https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmed-uuringutes>

² Isikuandmete kaitse üldmäärus: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>

³ Vt isikuandmete kaitse üldmääruse põhjenduspunkti 26

nõusolek. Sellisel juhul on tähtis tagada, et nõusolek oleks informeeritud, tõeliselt vabatahtlik ja igal ajal tagasivõetav.⁴ Kui nõusolek üldmääruse tingimustele ei vasta, siis ei saa sellele ka tugineda.

Loodan, et vastusest on Teile abi. Täiendavate küsimuste korral olen valmis neile vastama.

Lugupidamisega

Geili Keppi
jurist
peadirektori volitusel

⁴ Täpsemalt on nõusoleku tingimuste kohta võimalik lugeda siit: <https://www.aki.ee/nousolek>.